

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoiață. :: ::

Unirea

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei
Numărul 4 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Iarăși la Roma

— Un pelerinaj jubilar la sfânta cetate —

În legătură cu jubileul său de 150 ani, episcopia noastră orădană aranjează un nou pelerinaj la Roma, împreună cu o excursie prin Italia.

Data este 25 August — 12 Septembrie c. și la fixarea itinerariului s'a avut în vedere ca această călătorie să fie și instructivă și distractivă. Drumul va fi acesta: Oradea, Budapesta, Viena, Milano, Genova, Roma (5 zile), Assisi, Florența, Padova, Veneția (2 zile), Triest (cu vaporul), Budapesta, Oradea. Un birou internațional de voiaje aranjează partea tehnică a călătoriei, care, în urma legăturilor sale, garantează pe lângă siguranța deplină a eliminării oricăror incidente, și toate favorurile de confort și reduceri cari se pot avea la atari călătorii.

Taxa de participare va fi pentru tren accelerat cl. II și vapor cl. I Lei 18,200, iar pentru tren accelerat cl. III și vapor cl. II Lei 15,200. În schimbul acestei taxe peregrinii vor avea biletul dus și întors, pension complet la hoteluri bune, mâncare de 3 ori la zi (începând cu cina dela 25 August în Budapesta și sfârșind cu dejunul din 12 Septembrie tot acolo), bacșișuri, taxe de transport la gară și dela gară, tramvaiul în toate orașele, bilet de intrare în muzee, galerii ș. a.

Terminul de anunțare: 5 August c. Odată cu anunțarea să se trimită pe adresa: Episcopia română unită, Oradea, Piața Unirii 3, cu indicația: pentru pelerinaj, suma de 6000 Lei. Restul taxei se va plăti tot acolo până la 20 August.

Pașaportul se va scoate, pe cât numai posibil, colectiv pentru toți participanții, obținându-se probabil și reducerea taxelor de vize (2 ungare, 1 austriacă, 1 iugoslavă, 2 italiene). Se poate însă întâmpla, ca aceasta să nu fie realizabil, și atunci participanții vor fi anunțați din vreme, spre a-și putea câștiga singuri pașaportul și vizele necesare.

Se cere bagaj restrâns și de aceea participanții nu vor aduce cu sine decât strictul necesar: 2—3 costume (voiaj, stradă, audiență), un pardesiu și o patură; doamnele vor avea o haină cu mâneci lungi și un vâl negru pentru audiența la Papa, ori costum național.

Plecarea va fi din Oradea în 25 August la 9:59 înainte de masă, când participanții vor fi la timp pe peronul gării, iar sosirea va fi tot acolo în 12 Septembrie la ora 2:40 după masă.

La excursie și pelerinaj poate participa oricine e admis de Comitetul organizator, numărul participanților fiind nelimitat. Ceice au însoțitori și vreau să fie încartiruiți împreună să spună aceasta la anunțare.

Apelul Bicsadului

— Pentru înființarea unei tipografii a mănăstirii noastre de acolo —

(=) Inimosul cuvânt al pâr. Dumitru Neda din numărul de Paști al „Unirii” secundat de acela al pâr. Mons. Dr. A. Gabor dela Iași — căruia s'a alăturat și întreagă aprobarea și încurajarea celor ce conducem acest organ de publicitate —, a putut fi remarcat din partea celor vizaji abia în numărul 3 (Iulie—Septembrie) al revistei lor „Cuvântul Adevărului”, apărut la sfârșitul lui Iunie.

În fruntea acestui număr, Redacția și prin ea, evident, conducerea însăși a mănăstirii, publică, sub titlul: *O nouă țintă*, următoarele șire vrednice a fi reținute în întregime:

Aveam o dorință mare: reînvierea vechiului organ al nostru pastoral „Cuvântul Adevărului”. Dorința noastră cu ajutorul Domnului s'a realizat. În aceeași vreme însă simțim, că, îmbogățindu-ne cu o nouă arteră de viață, respirăm greu. Am vrea să facem mai mult, dar nu putem. Ne lipsește tipografia! Ce era mai firesc deci, decât să se trezească în noi dorința vie, de-a o avea cât mai curând!

Cum însă, în această lume chinată de criza financiară, noi nu am îndrăznit să ieșim în publicitate cu dorința noastră, iată că ea se ivi din altă parte, dându-se început unei colecte publice spre acest scop.

Mulțumim celor ce au inițiat colecta și au pus prima ei temelie. Nu al nostru, ci al bisericii noastre va fi marele câștig al înființării tipografiei Ordinului sfântului Vasile cel mare.

Trecând deci această cauză din rezorturile intime ale sufletului nostru în domeniul public, noi o îmbrățișăm cu o înzecită râvnă și nu ne vom opri, până nu vom vedea înfăptuirea ei.

Rugăm deci pe toți, cari doresc să se deschidă în biserica noastră un nou izvor de hrană sufletească pe seama zecilor de mii, cari o așteaptă: să contribuie cu ce pot la realizarea acestui mare gând bisericesc, trimițând obolul lor la ziarul „Unirea”.

Mănăstirea Bicsadului îmbrățișează deci ideea cu toată căldura, invitând pe ceice doresc ca „în biserica noastră să se deschidă un nou izvor de hrană sufletească” și — adaugem noi, subliniind adausul — pe ceice au încredere că părinții și frații basiliani din noua înjghebare mănăstirească a Bicsadului pot să ne dea acest izvor, să contribuie după puteri la atingerea noii ținte, pe care și-a pus-o mănăstirea.

Într-o notiță pusă la călcâiul îndemnelui de Paști al pâr. D. Neda, „Unirea” spunea că „îmbrățișează cu toată dragostea” ideea autorului de a veni cât mai fără întârziere în ajutorul mănăstirii noastre dela Bicsad”, iar în legătură cu articolul Mons. Dr. A. Gabor din numărul său dela 7 Maiu a adaus, că „socotește chestia unei tipografii la Bicsad ca un lucru din cele mai bune”, angajându-se să dea mișcării cea mai largă publicitate. Apelul de mai sus al mănăstirii declară acum — fără să ne mai întrebe — organul nostru drept un fel de organ oficial al mișcării, invitând lumea, ca contribuiriile să le trimită pe adresa noastră.

Onorați de această încredere, primim bu-

curos a aduce fraților călugări dela Bicsad întreg ajutorul de care suntem capabili, deschizând cu dragă inimă coloanele noastre pentru înregistrarea sumelor ce ni-se vor trimite în acest scop atât de folositor marilor interese ale bisericii noastre. Și pentruca începutul să se facă chiar de pe acum, înregistrăm cele trei oferte, intrate încă înainte de-a se ști dacă mănăstirea acceptă ideea și anume:

Pâr. Dumitru Neda, preot, Izgar . . . 2,000 Lei.
Mons. Dr. A. Gabor, profesor, Iași. . . 3,000 „
Mons. Dr. Alex. Rusu, canonic, Blaj 10,000 „

Pilda frumoasă a acestora dorim să îndemne și pe alții, cât mai mulți, la contribuiri similare, ca noul așezământ cultural al bisericii noastre să fie clădit din cărămizile oferite de însuflețirea sfântă și curată a tuturor.

Sărăcia materială în care se găsește mănăstirea dela Bicsad, compensată din greu de bogăția sufletului ei, să ne îndemne pe toți, mari și mici, a o pune în situația de-a se putea revanșa prin tot binele ce-l va putea da din această bogție bisericii și neamului pe cari le servește.

Cu Dumnezeu înainte!

Pescuitorii de suflete. Sub titlul acesta, foaia „Biruința” dela Cluj — care, redusă în proporții și ajunsă și ea o biată „fîțuică” de 4 pagini ca ale noastre, își trăiește, se pare, ultimele zile — încearcă în numărul său dela 14 Iulie c. „foița” din ultimul nostru număr a pâr. Felix Wiercinski, al cărui scris a indispus binisor pe Ivanovul „Biruinței”, care semnează C. Dragoș.

„Pâr. F. W. — spune d. Dragoș — face istoricul activității pescuitorilor de suflete pravoslavnice, prinse cu nevoiul catolic. Autorul descrie greutățile și succesele acestei activități. Noi (adecă cine: „Biruința”, sau bulgarul d. G. M. Ivanov?) — să ne ierte Dumnezeu — nu ne bucurăm de bucuria „Unirii” și de vestile „îmbucurătoare” ce vin din Ucraina și din Rusia centrală și din Podolia vecină. Nu ne bucurăm dar nici nu ne sfărâmăm sufletele de întristare”.

Sigur de promisiunea divină a indefectibilității, garantată ortodoxiei rusești, d. Dragoș spune apoi, că — cu toate succesele pe cari catolicismul le va fi avut în Rusia sovietică, a cărei biată populație „însăpăimântată de grozăviile revoluției . . . se agață, pentru a avea iluzia mântuirii, de toate paiile ce i-le servesc binevoitorii” —, nu este nici o primejdie, fiindcă ortodoxia rusească se va reface, ajungând chiar la „birunți legendare”. „Printr'o pescuire îndemănatică — spune mai departe d. Dragoș — nu puține secte, la început mici, aproape invizibile ca un soi de infuzorii, au devenit

mai târziu mari și amenințătoare cât o epidemie, cât o ciumă și holera". Cu toate acestea nime nu și-a închipuit vreodată, „că sectele vor cuceri lumea în sensul, în care vorbește Hristos“.

Catolicismul ar fi deci o sectă, care prin o „pescuire îndemnată“ a ajuns amenințătoare ca o epidemie, dar care „în perspectiva mare a Timpului (cu t mare!)“ — vorba dlui Dragoș — se va prăbuși în fața ortodoxismului, care, nepricepându-se probabil la pescuit, n'a ajuns încă nici „ciumă“, nici „holera“. Cu toate acestea d. Dragoș-Ivanov crede că în această argumentare de apologet al ortodoxiei a aplicat „o mică meschină (?) lecuire fraților dela Unirea“.

Nu, dle Ivanov, catolicismul nu este o sectă și nu se va prăbuși, chiar dacă nădejile dtale panslave și pravoslavnice pentru o refacere a mării „protectoare“ se vor izbândi pe deantregul. Catolicismul nu trăiește din „pescuirii îndemnate“ în apele tulburi ale bolcevismului, fiindcă — va trebui să admitti și dta — nu din aceste ape a scos „năvodul catolic“ pe cele aproape 350 milioane de credincioși. Și cifra aceasta nu este o cifră apărută în timp de „epidemie“, ci o cifră care sporește într'una și se menține dealungul veacurilor cu o „amenințătoare“ îndărătnicie.

Dar noi te înțelegem, dle Ivanov-Dragoș. Vorbești ca orice ortodox, care „pentru a avea iluzia mântuirii, se agață, vorba dtale, de toate palele“. Nu înțelegem însă, cum se face, că „Biruința“ politice averescane, atât de agreată de o seamă dintre catolicii noștri, a ajuns la rolul ingrat al unui monitor al pravoslaviei luptătoare.

Încă o mică calomnie a „Telegrafului“ sibian. Prins cu ocazia cea mică și pus în fața dovezilor neiertătoare — cum a fost bunăoară cazul cu grosolana calomnie a falsificării unui ordin ministerial —, ziarul oficial al I. Preasfințitului Nicolae dela Sibiu nu mai suflă de obicei nici un cuvânt, dar n'a avut încă niciodată curajul și eleganța unei retractări onorabile care să ne fi putut face să credem, că a lucrat cu bună credință, fiind numai vic-

tima unor greșeli, care se pot ivi destul de ușor pe terenul gazetăriei. Și, cum boala din fire n'are bucurie, confrății dela „Telegraful“ n'au putut lăsa trecerea unui interval prea lung, fără a veni la adresa noastră cu o nouă calomnie.

Cineva din tipografia noastră seminarială are un cunoscut între tipografi arhidiecezanele sibiene și ca semn al pretenției a convenit cu colegul dela Sibiu să-și trimită împrumutat gazetele la cari lucrează. În toiu luptelor pentru parlament organizația județeană a partidului național a tipărit în Blaj și câteva „mărunțișuri“ electorale, între cari și „Cele 10 porunci ale alegătorului“, în cari autorul lor a spus lucruri „bune pentru alegeri“, dar pe cari nici prin minte nu ne-a trecut să le dăm ca supliment la „Unirea“. Ele au fost însă trimise prietinelui dela Sibiu odată cu numărul 27 al „Unirii“. Acesta, având, se vede, contact cu „prietinii“ noștri dela „Telegraful“ le-a pus la dispoziție tipăritura electorală și iată ce-a ieșit de pe urma acestui „schimb“ în Nr. dela 9 Iulie al gazetei oficiale a ortodoxiei sibiene, sub titlul „Cele zece porunci“:

„...În campania electorală de acum, organul bisericesc blăjan „Unirea“ nu s'a sfii să „stea alături de cea mai comunistă gazetă din țara aceasta, și în loc de a folosi libertatea de propagandă prin o lucrare demnă de o publicație redactată de păstori sufletești conștiinți de datorie, ține să completeze manifestările demoralizatoare pentru popor, tipărind într'un supliment trimis în Nr. 27 sub titlul „de „Cele zece porunci ale alegătorului“ îndemnuri ca următoarele:

„Să primești orice ban sau băutură (!) care îți-o dau liberalii, pentru că numai așa avem nădejdea că i-se vor găta odată banii, sau:

„Dacă popa (!), dascălul notarul s'au (sic!) alt ocoș (stilul Blajului!) din sat îți spun să votezi cu liberalii, roagă-l mai întâi să împartă „cu tine banii ce i-a primit dela liberali.

„Fără comentariu.“ —

Comentariul este de prisos și la noi. „Telegraful“ primește dela noi „schimbul“ obișnuit și astfel a știut foarte bine, că „Cele 10 porunci“ nu aparțin „Unirii“ și că niciodată noi

nu le-am trimis nimănui ca „supliment“. Și dacă totuși a publicat șirele de mai sus, este pentru că „Telegraful“ nu-i sănătos, dacă nu poate debita, aproape număr de număr, câte o mică calomnie la adresa „Iezuiților periculoși“ dela Blaj.

Internaționala albă

— În jurul unei noui enciclice papale* —

Lumea catolică așteaptă cu încredință în suflet Enciclica papală anunțată de ieri prin calea agențiilor. (Catolicismul vecinic tânăr — nu respinge instrumentele moderne de publicitate).

Sfântul Scaun, prin Interpusul său, socotește că a venit timpul să-și lămurească atitudinea față de doctrina laică a naționalismului.

Biciul lui Dumnezeu a căzut până acum pe umerii răzvrățiți ai apărătorilor noii dogme în lumea franceză. Rămâne de văzut unde înțelege centralismul spiritul să stabilească granițele sufletești ale crezului național.

Problema nu e simplă, fiindcă nu e unitară. Până acum Roma a înfruntat-o în trei feluri. De aceia cu greu se pot dumiri credincioșii, căutând să impace ceea ce nu se poate împăca: slujba la doi stăpâni odată. Pe de o parte Biserica romană eternă și universală, suspendată în timp și spațiu, înălțată deasupra patriilor pământești și naționalismelor locale, Patrie în sine unică, cerească, pacifistă și internaționalistă prin esența ei divină, care privește cu abstractă compătimire opintirile omnirii întru îndeplinirea năzuințelor sale pămân-

*) Agențiile telegrafice anunță, că sf. Părinte al Romei a dat săptămâna trecută către întreaga biserică o mare enciclică, în care lămurește doctrina bisericii față de mișcările naționalismului. Problema este — mai ales în legătură cu cele ce se petrec în Franța în jurul cunoscutului „Action Française“ — de cea mai mare actualitate. Vom publica deci și noi această enciclică, îndatăce vom ajunge să o cunoaștem. Dar și până atunci găsim că e bine să dăm — după ziarul „Politica“ (numărul dela 14 Iulie c. având în frunte un bun chip al Papei Pius al XI-lea) — următoarele șire, cari, deși în câteva puncte nu congruează cu vederile noastre, au interesante observări asupra chestiunii. N. R.

□ □ Foia „Unirii“ □ □

Importanța sf. Uniri

Cuvânt rostit în numele Academiei române la serbările jubilar ale eparhiei noastre orădane*)

de ION BIANU

După frumoasele și caldele cuvântări pe cari le-ați auzit, ar fi mai ușoară înțeleapta tăcere. Totuși o datorie ne obligă să spunem câteva cuvinte în numele Academiei române, pe care o reprezentăm la această măreață sărbătoare de cultură națională.

Activitatea de 150 ani, dezvoltată în mijlocul poporului românesc din aceste părți dintre munți și Tisa, se poate judeca numai dacă privim în trecut, în lumina cunoștințelor istorice, care era starea Românilor la înființarea acestei dieceze și cât a contribuit ea pentru înălțarea sufletească și luminarea conștiinței naționale, atât de întunecată atunci.

Acum câteva luni, reprezentanții Academiei au sărbătorit, aici în apropiere, la Aușeu, pomenirea unuia dintre cei mai vrednici fii ai neamului din aceste părți, care cu neobosire

*) Ca un epilog la serbările de trei ori semicentenare dela Oradea, dăm aici, după un al doilea număr jubilar al revistei „Vestitorul“ de acolo, acest cuvânt al fruntașului academiian, care, nu pentru întâia dată, pune în adevărata ei lumină importanța unirii cu Roma.

N. R.

a lucrat o viață întreagă pentru luminarea neamului său, pentru cultivarea lui și pentru afirmarea drepturilor lui politice pe acest pământ.

Prin întâiul act al înființării Academiei române, la 1866, s'a ținut la unificarea culturală, deci sufletească, a întregii românimi. De aceea au fost chemați, în forul cultural al neamului, care atunci se înființa, reprezentanți din toate ținuturile fără deosebire de stăpânirea politică sub care se aflau. Din părțile acestea au fost chemați: Alexandru Roman și Iosif Hodoș.

Episcopia română unită, înființată acum 150 ani, dezvoltase o activitate atât de rodnică, încât pregătise oameni cari au intrat în linia întâia de muncă și de luptă națională.

Spiritul național a găsit în această episcopie un nou izvor de putere, după cel înființat în Ardeal cu mai mult de o jumătate de secol înainte, prin Unirea cu biserica Romei, păstrându-se toate rosturile de ritual și de organizare ale vechei nostre biserici strămoșești.

Mai mult decât atât, în zilele grele, frunțașii ardeleni, apostolii redeșteptării conștiinței romanității neamului nostru, au găsit aci, la Oradea, adăpost frățesc și ajutoare părintești, pentru continuarea muncii lor de apostoli.

Chiar mai mult decât atât, din acest centru s'a întins activitatea cea mai neobosită și cea mai statornică pentru scoaterea mării părți din neamul nostru rămasă în

afară de Unirea cu Roma de sub stăpânirea ierarhilor de altă limbă. Stăruințelor și ajutoarelor lor se datorează înființarea episcopiei românești a Aradului.

Aceasta nu este surprinzător pentru nimeni care înțelege, în lumina cunoștințelor istorice, cauzele și rostul Unirii bisericești cu Roma.

Secole întregi, Românii de dincoace de munți, sub stăpâniri de altă limbă și de altă lege, au păstrat vie conștiința unității neamului, prin limba lui unitară. Trecătorile Carpaților au fost de nenumărate ori umblate cu lacrimi de durere de către cei de aici, cari mergeau acolo la frați, spre a plânge suferințele și a cere ajutor. Intelectualii noștri au fost frățeste adăpostiți în mănăstirile de dincolo și ajutați pentru lupta de rezistență, prin toate mijloacele: cărți, bani, sfaturi și îndrumări. Această ajutorare a ajuns la cea mai mare intensitate în anii stăpânirii calvine din Ardeal, din epoca principilor Rákoczi și urmașii lor. În acel timp multe și frumoase cărți românești au fost tipărite la Iași, la Târgoviște și la București, și împărțite cu dărnicie dincoace de Carpați.

Aceste timpuri trecuse însă. Domniile românești ale principatelor au fost din ce în ce mai strămtorate prin frământări istorice pricinuite de puterea Turcilor și a agenților lor.

Atunci românimea de aici, a cărei viață sufletească era susținută prin două idei: lege

tești. Pe de alta, Naționalismul, religie revoluționară a epocii noastre, mistică particularistă, care alungă puterea spirituală spre domeniul îngărdit al conștiinței intime, care desparte politica de speculațiile metafizice, desprinde spiritualul de temporal, se închină smerit bisericii pe planul idealului, dar o izolează de concretizările practice.

Dacă o astfel de concepție se împacă cu viabilitatea Bisericilor autocefale, ea nu poate fi privită fără îngrijorare de Biserica papală.

Vechiul proces dintre biserică și Stat e reluat sub o formă nouă: concepția universală a Romei față de particularismul patriotismelor locale.

La Roma a luat ființă, de veacuri, o Internațională. Perspectivele ei de azi sunt infinite: cercă apropierea dintre catolici pentru asigurarea păcii.

Aceiaș scop îl urmărește și Internaționala sadea — decât în vederea păcii sociale, odată înfăptuit între clase procesul de egalizare a drepturilor și datoriiilor. —

Utopie? Poate. Dar aceeași în ambele cazuri.

Căci amândouă Internaționalele lucrează după un plan bine întocmit. Acel al Romei nu lipsește de măreție. El trebuie să împingă la infinit limitele catolicismului — în suprafața teritorială și în adâncimea claselor sociale. — În aceste cuprinsuri va fi sporită autoritatea Bisericii, domnia Romei. În fiecare țară trebuie să se creeze prin urmare forțe disciplinate, ascultătoare, cari să lucreze cu Roma în perfectă coeziune. Convulsii locale nu pot decât să scadă autoritatea Romei, să stânjenească planurile sale. În cadrul acesta intră neînțelegerile dintre catolicii republicani și catolicii regaliști francezi. Paradoxala osândire a celor din urmă e datorită în parte dorinței Romei, de a nu înăspri legăturile de curând reluate cu Republica... grație în mare parte stăruințelor acestor regaliști.

Cu atât mai neînțeleasă ar părea condamnarea, cu cât este mai indulgentă toleranța față de o a doua formă de naționalism catolicizant: fascismul. Dogmă naționalistă în spirit, etatistă în concret, fascismul a suprimat par-

tidele, a supus clasele sclăviei corporative, supraveghează puterea bancară, domină forțele militare, legiferează în putere suverană, subordonează totul cultului Patriei „mai iubită decât sufletul“. Și cu toate acestea Roma față de el zâmbește, ocolește... Așteaptă?...

Consimte în orice caz costisitoare concesiuni (mai deunăzi a licențiat zeci de mii de cercetași, această organizare catolică, pepinieră de tineri clerici scumpă Suveranului Pontif, care desigur nu fără o adâncă amărăciune a sacrificat cohortele îngerești cercetășiei înrolată în catehismul fascist sub denumirea de „Ballilla“).

Contrazicere și mai flagrantă: atitudinea Sfântului Scaun față de bisericile din extremul Orient. Nu este accidentală consacrarea nouilor episcopi chinezi, înlocuirea înaltului cler, compus de misionari, prin revoluționara alegere a căpeteniilor localnici. Inovația corespunde cu izbucnirea naționalismului chinez. Cum va înțelege Suveranul Pontif să armonizeze o doctrină considerată ca primejdioasă pentru Paris, tolerabilă pentru Roma, demnă de încurajare pentru Peking?

Intrebarea îndreptățește înfrigurata curiozitate, cu care lumea catolică așteaptă Enciclica anunțată.

Micaela Catargi.

Săptămâna politică

Cu mijloace cari au dat complet de minciună lozinca regală a „alegerilor libere“ și la adăpostul sigur al așanumitei „zestre guvernamentale“, guvernul a ajuns ca *proporția voturilor pentru Cameră* să fie următoarea: Partidul liberal 62'28 la sută, național-țărăniștii 22'17 la sută, blocul maghiar-german 6'35 la sută, cuziștii 1'98 la sută, averescanii 1'85 la sută, socialdemocrații 1'80 la sută, iorghişti 0'90 la sută, disidenții LANC-ei 0'28 la sută, iar diverși independenți 0'05 la sută.

— Pe urma acestui rezultat, dispozițiile anahronice ale legii electorale cari dau partidului, care are cel puțin 40 la sută a voturilor, o

foarte însemnată primă de guvernare, iar partidelor cari n'au atins cifra de măcar 2 la sută, le ia tot ce-au dobândit, *repartiția mandatelor de deputat* s'a făcut pe cum urmează: Partidului național-liberal 318 mandate, celui național-țărănesc 54 mandate, iar blocului minoritar 15 mandate. Toate celelalte partide, inclusive cel averescan, au rămas fără nici un mandat.

— Cam aceeaș este proporția și la *mandatele pentru Senat*, obținând, la votul universal, național-țărăniștii 17 locuri și blocul minoritar 2, iar la senatura consiliilor încă trei locuri cei dintâiu, tot restul trecând în favorul liberalilor. Tot liberali au fost „aleși“ și la universități și celelalte colegii profesionale.

— Dintre *aprecierile șefilor de partide asupra alegerilor* reținem pe aceea a dlui N. Iorga și a dlui I. Maniu. Cel dintâiu a spus: „Sânt scârbit! În anele politicei românești cred că nu există o mai mare porcărie ca rezultatele actualelor alegeri. Încă o dovadă că trăim în țara bunului plac“. Iar șeful național-țărăniștilor, a spus, că „după alegerile ce s'au făcut, cari sunt începutul sfârșitului... parlamentul de azi se naște în zodia celei mai crâncene lupte... care va fi cea din urmă și decisivă între reacțiunea oarbă și democrația universală“.

— *Deschiderea nouilor Corpuri legiuitoare* se va face mâine, Duminecă, în 17 Iulie și toată sesiunea e vorba să nu treacă peste cel mult două săptămâni. Timpul acesta va fi ocupat în mare parte de discuția asupra validărilor, care are să fie, în chip firesc, din cele mai înverșunate.

— Că apoi care va fi, după validări, *atitudinea național-țărăniștilor*, singurul partid de opoziție, va atârna parte dela felul cum vor fi tratați la validări, parte dela împrejurările interne cari pot să aducă, în tot momentul, situații neprevăzute. Multă lume este însă de părerea că cel mai potrivit răspuns al dlui Maniu la teroarea și nelegiuirile guvernului ar fi să-și determine partidul, ca toate mandatele să fie depuse în bloc.

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe p. *Iuliu Popa* adm. parohial la Ciucmandru, iar în locul dsale la Șoimuș a trecut în aceeași calitate p. *Candit Lie* dela Bezidul nou.

Starea M. Sale Regelui. Contractând o răceală mai grea, boala Suveranului ajunsese a inspira din nou îngrijorări. După ultimile știri, ea este iarăși satisfăcătoare. Săptămâna trecută i-s'a aplicat un nou tratament, făcându-i-se o injecție cu un ser adus din Paris și recomandat în mod special de d. profesor Hartmann. M. Sa a suportat foarte bine această injecție și reacțiunea ei firească.

Cursurile dela Vălenii de munte. Ieri, la 15 Iulie c. s'au deschis din partea d. N. Iorga obișnuitele cursuri ale universității sale populare dela Vălenii de munte. Academicianii și profesorii universitari din toate părțile țării și chiar din străinătate vor face ca cursurile din acest an să fie un nou pas în progresul minunat al acestei instituții. Căzut în alegeri pe întreagă linia, d. N. Iorga nu va mai fi, sperăm, preocupat și de mișcările politice și asta poate să dea un și mai mare avânt operei sale culturale dela Vălenii.

Votul obligator. Se știe că votul dela alegerile parlamantare este obligator și dacă de multeori — cum s'a întâmplat și acum — alegătorii sunt împiedecați de autorități să-și împlinescă această datorie impusă de lege, este

și neam, adică conștiința romanității și a legii străbune, nu mai avea de unde să aștepte sprijinul față de strămtoarea calvinistă unguerească, din ce în ce mai puternică și mai nerăbdătoare. Când au ajuns în atingere cu oamenii Romei și li-s'a arătat sprijinul ce l-ar putea găsi prin legarea cu acel puternic isvor de cultură, care înălțase prin acțiunea sa neamuri întregi, nu numai romanice, dar și de alte rase: Germani, Slavi, Maghiari — atunci ai noștri cei mai isteți au primit mâna de binecuvântare care li-se întindea, s'au unit cu biserica Romei eterne și cu grabă au năzuit să primească dela dânsa lumina culturii, dela care fusese îndepărtați așa de multe secole.

Roadele bogate ale acestui mare fapt istoric sunt cunoscute. *Toată viața, răscutită prin ideea romanității neamului nostru, de acolo ne-a venit.* Prin această idee ne-am desfăcut din legăturile străine de cari eram cuprinși și ne-am întors la rostul vieții rasei noastre, la cultura romană, devenind iarăși un popor european și romanic.

Și Dumnezeu a binecuvântat cu nesfârșită bunătate și dărnice munca acestor străbuni ai noștri, cari au dat neamului acestuia nouă îndrumare, spre viața părăsită de mulți secolii. **Cultura noastră romanică**, care cu uimitoare repeziciune a înflorit și înflorește de un secol și jumătate încoace, **înălțarea noastră politică** tot atât de uimitoare, dela starea de umilință și de batjocură, prin care am trecut, până la

măreția vremilor de astăzi — **se datorese toate, în întregimea lor, acelei sfinte noul îndrumări.**

Numai printr'o desdăvârșită orbire și neînțelegere a vieții neamului nostru, se mai poate spune, prin colțuri, că Unirea bisericăscă cu Roma a fost o nenorocire națională. Nici odată conducătorii adevărați ai bisericii unite nu au fost lipsiți de venerațiunea pentru vechea noastră biserică ortodoxă. Ea este doar bunica noastră religioasă, dela care s'a despărțit biserica unită, pentru a-și sluji mai bine neamul, aducându-i lumina dela centrul ei firesc, de unde până astăzi se luminează neamurile pământului.

Numai noi era să stăm întunecați în rândul altora?

Gloria episcopiei unite dela Oradea este personificată în numele marilor episcopi Ignatie Darabant, Samoil Vulcan, Pavel și alții, cari au înflorit, prin munca și devotamentul lor, acest nou altoi al culturii romane, aici, în părțile unguerene, cari au înființat și au susținut, cu mari greutate și mult devotament, școlile dela Beiuș și cari au dat o viață românească puternică acestor ținuturi românești.

Urăm deci acestei episcopii să continue încă mulți secolii activitatea ei creștină și română, pentru înălțarea sufletelor, pentru luminarea minților și pentru întărirea creștinătății române.

pentru a da o dovadă mai mult, că ne găsim în plină anarhie, impunându-se de sus călcarea legilor în vigoare. De rândul acesta, după datele totalizării oficiale, ceice nu și-au împlinit datoria de-a vota se cifrează cu numărul de 829,724, deci aproape a patra parte din cele circa 3¹/₂ milioane. Socotind amenda legală de 500 Lei de cap, statul ar încasa pentru aceste »nesupuneri« aproape 415 milioane Lei. »N'ar fi de disprețuit — spune d. Ion Gorun în »Adevărul« — dar având în vedere... și considerând... cred că guvernul, satisfăcut de rezultatul alegerilor, va renunța la ea. Noi încă credem la fel.

Locale. Miercuri la sf. proroc Ilie, va predica în catedrală păr. *Dr. Augustin Tatar*, profesor la Academia de teologie, iar Duminică viitoare, a șasa după Rusalii, păr. *Ion Pop-Zeicani*, profesor la liceul de fete.

— Coiful de mare ținută al trupei comandate la Blaj, pe Joia trecută, pentru a păzi ordinea între cei vre-o 350 consilieri comunali, cari veneau să-și aleagă un senator, a trezit imediat bănueli întemeiate privitor la reușita alegerii din aceea zi. După majoritatea de voturi obținută la Cameră și după izbânda dela Senatul votului universal, era de așteptat ca și *senatura consiliilor* să revină tot partidului național-țărănist. Dar »lucrătura« primarilor și notarilor, dublată aici la Blaj și de zvonul că președintele comisiei de votare nu respectă secretul votului, a înfricat pe oameni și alăturându-se candidaturii liberal și blocul puternic al minoritarilor, păr. canonic Dr. Victor Macaveiu a căzut. Onoarea steagului liberal a fost deci salvată, iar neofitii noștri întru liberalism pot fi mândri de omul pe care l-au ajutat la izbândă.

— Incheindu-se alegerile, d. prefect delegat *Lucescu* se va întoarce de unde a venit, iar *slujba de prefect județean* se va da altuia. Cum însă d. Dr. Vasile Hâncu, cōzut la senatura votului universal, ține să fie recompensat cu această slujbă, râvnită și de exprefectul Măthu, care și-a placat revenirea, lumea așteaptă cu mult interes sfârșitul acestui duel.

Concurse la teologie. Terminându-se examenele de bacalaureat, eparhiile noastre au deschis concursurile la teologie, invitând preoțimea să îndemne pe tinerii absolvenți de liceu să îmbrățișeze cât mai mulți aleasa chemare a statului clerical. Terminul de concurs s'a fixat pentru Gherla ziua de 30 Iulie; la Blaj s'a menținut tradiționala zi de 15 August; Lugojul face primiriile în 17 August, iar pentru Oradea s'a fixat ziua de 15 Septembrie.

Noul director al Teatrului Național din București. Considerată ca post politic — deși nu ar trebui să fie — direcțiunea Teatrului Național și-a schimbat, odată cu schimbarea guvernului, și ea titularul. În locul averescanului Al. Hodoș a venit iar d. *Corneliu Moldovan*, scriitor de bun nume, care, având și reputația unui bun gospodar, poate să promoveze interesele primei noastre scene.

Telefonul „Unirii“.

Mai multora. Luând administratorul nostru un concediu de câteva săptămâni, cerem puțină paciență tuturor cari așteaptă în acest răstimp vre-un răspuns dela Administrație. Indatăce se va înapoia, vor primi cu toții lămuririle cerute.

M. Sibiu. Că I. Preasfințitul dela Dvoastră nu prea este încântat de propriile sale discursuri și că ar fi »cătărănit« pentru cele ce am publicat, se prea poate, dar n'avem ce-i face. Clerul și credincioșii noștri au și ei dreptul să se »edifice« de pe urma duhovniceștilor indemnuri pe cari I. P. S. Sa le împarte cu atâta dărnicie în cursul »obositoarelor« sale vizitații canonică. Dacă vrea deci, să nu ne mai ocupăm de ele, n'are decât să se abțină dela tot ce poate să intereseze și pe oamenii bisericii noastre. Atunci poate fi sigur, că n'avem să-i mai turburăm »odihna« binemeritată.

Dr. B. Sovata. Sperăm a Vă face o bucurie, anunțându-Vă că Noul Testament al păr. Gala Galaction, a văzut lumina zilei săptămâna trecută. Se numește »versiune originală după izvoarele elinești«. La Blaj încă

n'o avem, dar în curând se va găsi, sperăm, și la librăria noastră seminarială. Lumea o așteaptă cu mult interes. — Salutări tuturor »Ghiobanilor«.

N. Cluj. Decisiunile sinodului arhiepiscopesc sunt în plin curs de executare. Totuși, nu o știm, dacă »Atelierul de ornate« menit a se deschide la mănăstirea dela Obreja, a luat, ori nu, ființă. Interesați-Vă de dreptul acolo: Obreja, Of. Mihaili, jud. Alba.

C. Brașov. Spre a Vă putea edifica complet asupra consecvenței sf. Sinod în fixarea datei paschale, Vă recomandăm studiul dlui G. Todica din numărul ultim (29) al »Unirii Poporului«.

P. Aind. Suma de 50 Lei ni-se pare atât de mică, încât am putea deveni ridicoli cu publicația, a cărei inserare ni-o cereți. Vă rugăm deci să nu insistați.

Dr. R. Geoagiul de jos. Tot n'au apărut »crăițele«.

Mulțumită

Aducem, și pe această cale mulțumită tuturor, cari din prilejul trecerii la cele eterne a iubitului și neuitatului nostru DIONISIU TRIFAN au ținut să ne ușureze durerea prin condoleanțele lor exprimate personal, ori în scris.

Blaj, la 12 Iulie 1927.

Familia Trifan.

NICOLAE POPP, stabilit în Târgu-Mureș, Str. Avram Iancu 47, execută orice lucrări de pictură bisericească

(60) 12-13

Rectoratul Internatului de băieți — Blaj

Nr. 13—1927.

Concurs

de primire la Internatul Vancean de băieți

Preaveneratul Consistor Arhiepiscopesc cu Ordinul Nr. din 4201 din 7 Iulie 1927 publică concurs de primire pe anul școlar 1927/8 la Internatul Vancean de băieți, cu terminul de 15 August 1927, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Taxa pe anul școlar 1927/8 face 12.500 lei. Aceasta se va plăti în trei rate și anume: la începutul anului școlar 4500 lei, 4000 la 1 Ianuarie 1928, iar 4000 lei la 1 Aprilie 1928. — Pentru cazul, că în cursul anului prețurile s'ar urca simțitor față de cele curente, Consistorul își rezervă dreptul de-a impune o suprataxă corespunzătoare.

2. Elevii noi ai Internatului vor mai solvi la înscriere o taxă de 200 lei.

3. Fiecare elev trebuie să aibă — fiind altfel refuzat la primire — următoarele efecte: 1 saltea (sac de paie) și 2 cearceafuri (lepedee) de pus pe saltea; 2 perini (nu prea mari) și 4 fețe de perină; un șol, sau plapumă și 2 fețe; 2 lepedee albe de geolgiu (colorate și de lână nu sunt bune, fiindcă strică uniformitatea) de mărimea 160×140 cm. pentru acoperirea paturilor; 1 palton pentru vremea de iarnă, cel puțin 2 rânduri de veșminte și 2 perechi de ghete bune; cel puțin câte patru perechi de schimburi bune; 3 ștergare; cel puțin 6 batiste; 1 păhar pentru apă; 1 tacâm (cuțit, furculiță și lingură) și cel puțin 3 servete; 1 perie de veșminte și perii de ghete; piepteni; 1 săculeț pentru a da rufele la spălat. Pe toate rufele și veșmintele, cari se dau la spălat precum și pe săculeț, se va coase numărul ce se va indica în rezoluția de primire. (Elevii din anul trecut vor avea numărul vechiu).

4. Părinții sau tutorii elevilor se vor obliga în cererea de primire, că vor împlini exact aceste condițiuni. Pentru cei cari n'au fost anul trecut elevi ai Internatului, se va alătura la petiție și extras de botez și certificat școlar.

5. La cerere se va alătura și câte un plic imbrat (recomandat) de mărime potrivită, purtând adresa exactă a petiționarului, pentru a se putea da răspunsul de urgență.

Cererile se adresează Prea Veneratului Consistor și se trimit deadreptul la Rectoratul Internatului.

Blaj, la 9 Iulie 1927.

Dr. Iuliu Florian

Rectorul Internatului de băieți.

Parohia română unită — Delureni.

Nr. 43—1927.

Concurs

Pentru edificarea bisericii greco-catolice din Delureni (Ulacul de câmpie), județul Cluj, prin aceasta escriem concurs.

Concurenții sunt rugați să-și înainteze ofertele în scris, în plic sigilat, până la 24 Iulie a. c. ora 12 din zi și la subsemnatul oficiu parohial, unde se pot studia zilnic planul, preliminarul de spese, precum și condițiunile de edificare.

Licitația minuendă se va ținea la 24 Iulie a. c. ora 2 (14) din zi și vor putea lua parte numai ceice vor fi depus ofertele la timpul sus indicat și dupăce vor depune vadiu de 10% adecă 70.000 Lei, bani parați ori hârtii de valoare.

Delureni, din ședința curatoratului parohial ținută la 24 Iunie 1927.

Constantin Costin

Negrușa Aron

paroh gr.-cat.

(32) 2-3 curator primar.

Turnătorie de clopote și metal.

SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU Str. Gării 15.

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de război, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale.

(205) 36-52

SALON DE MODĂ
PAUL VESZELY

Calea Avram Iancu Blaj

Efectuește în mod estetic și cu material puțin tot felul de lucruri în bransa croitoriei de dame.

Pardisic pentru eleve dela 300-500 Lei

„ dame „ 500-1000 „

Transformări din vechiu: 25%, majorare la preț

Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până nu se va convinge de prețurile mele.

Se găsesc tot aici 2 camere, bucatărie și cămară de închiriat.

(270) 12-12